

Chương trình quan hệ đối tác về chuyển dịch năng lượng công bằng

Ngày 14/12/2022, các nhà lãnh đạo của Việt Nam và Nhóm đối tác quốc tế (IPG), bao gồm Liên minh châu Âu, Vương quốc Anh, Pháp, Đức, Mỹ, Italia, Canada, Nhật Bản, Na Uy và Đan Mạch đã thống nhất một Chương trình quan hệ đối tác về chuyển dịch năng lượng công bằng (JETP) mạnh mẽ.

Đại biểu của Việt Nam một số đại biểu đại diện cho IPG.

JETP sẽ hỗ trợ Việt Nam thực hiện mục tiêu tham vọng về đạt phát thải ròng bằng “0” vào năm 2050, đẩy nhanh tốc độ đạt đến đỉnh phát thải khí nhà kính và chuyển đổi từ nhiên liệu hoá thạch sang năng lượng sạch. JETP ban đầu sẽ huy động 15,5 tỷ USD từ nguồn tài chính công và tư nhân trong vòng 3-5 năm tới để hỗ trợ quá trình chuyển đổi xanh của Việt Nam. JETP sẽ hỗ trợ Việt Nam hướng tới một số mục tiêu: 1) đưa thời điểm đạt đỉnh phát thải khí nhà kính dự kiến ở Việt Nam từ năm 2035 thành năm 2030; 2) giảm phát thải đỉnh của ngành điện tối đa là 30% đến năm 2030, từ 240 triệu tấn CO₂ xuống 170 triệu tấn CO₂; 3) giảm công suất điện than của Việt Nam từ mức 37 GW theo kế hoạch hiện tại xuống còn 30,2 GW; 4) đẩy nhanh việc triển khai năng lượng tái tạo để năng lượng tái tạo chiếm 47% tổng lượng điện được tạo ra đến năm 2030 (so với tỷ trọng hoạch định hiện nay là 36%).

Những đóng góp ban đầu cho JETP Việt Nam bao gồm 7,75 tỷ USD cam kết từ IPG, bên cạnh Ngân hàng Phát triển châu Á và Tập đoàn Tài chính quốc tế. Bên cạnh đó là cam kết huy động và tạo điều kiện thuận lợi cho khoản đầu tư đối ứng từ tư nhân trị giá 7,75 tỷ USD từ một nhóm tổ chức tài chính tư nhân tham gia trong giai đoạn đầu do Liên minh Tài chính Glasgow cho Net Zero (GFANZ) điều phối. Trong vòng 12 tháng tới, Việt Nam sẽ làm việc với các nước đối tác để xây dựng và thông qua Kế hoạch huy động nguồn lực của JETP Việt Nam; kế hoạch này sẽ tạo điều kiện thực hiện tài trợ và chiến lược của JETP.

Việt Nam là quốc gia thứ ba triển khai JETP, sau sự ra mắt thành công của JETP cho Nam Phi tại Hội nghị lần thứ 26 Các bên tham gia Công ước khung của Liên hợp quốc về biến đổi khí hậu (COP26) và JETP Indonesia tại Hội nghị Thượng đỉnh các nhà lãnh đạo G20 năm nay. Là một nền kinh tế mới nổi đang phát triển nhanh chóng và với JETP, Việt Nam sẽ chứng minh rằng, tăng trưởng kinh tế không song hành với tiêu thụ năng lượng nhiên liệu hóa thạch.

JETP Việt Nam được xây dựng dựa trên Quan hệ đối tác cơ sở hạ tầng và đầu tư toàn cầu (PGII) của nhóm các quốc gia G7 do Vương quốc Anh khởi xướng nhằm mục đích thu hẹp khoảng cách đầu tư cơ sở hạ tầng ở các nước đang phát triển. Trọng tâm của JETP là đảm bảo quá trình chuyển dịch khỏi nhiên liệu hóa thạch được công bằng. Một quá trình chuyển dịch công bằng sẽ không chỉ giúp Việt Nam đạt được các mục tiêu về khí hậu mà còn đảm bảo một tương lai thịnh vượng và đủ sức chống chịu cho người dân, giảm tác động của ô nhiễm và hỗ trợ tăng trưởng kinh tế cũng như tạo việc làm mới. Điều quan trọng là toàn bộ xã hội dân sự cần được tham gia vào quá trình chuyển đổi xanh ở tất cả các giai đoạn và không ai bị bỏ lại phía sau.

Vũ Hưng

Nguồn: TẠP CHÍ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ VIỆT NAM